

ΑΛΕΚΟΣ ΒΛ. ΛΕΒΙΔΗΣ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΑ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΑΛΕΚΟΣ ΒΛ. ΛΕΒΙΔΗΣ

1944 Γεννήθηκε στην Αθήνα 1963 Σπουδές Σκηνοθεσίας και Σκηνογραφίας στο Université du Théâtre des Nations, Παρίσι 1964-1969 Σπουδές και Δίπλωμα Αρχιτεκτονικής EAU (École d'Architecture de l'Université de Genève)

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1982 Γκαλερί Ώρα, Αθήνα 1986 Γκαλερί Ώρα, Αθήνα 1986 Γκαλερί Μυλωνογιάννη, Χανιά 1990 «Εικονογραφίες», Γκαλερί 3, Αθήνα 1991 «Λουόμενοι», Αΐθουσα Τέχνης Αθηνών, Αθήνα 1992 «Τόπων Γραφαι Ι», Γκαλερί Σκουφά, Αθήνα 1994 «Τόπων Γραφαι ΙΙ», Γκαλερί Σκουφά, Αθήνα 1994 «Αντιγόνη. Περί τήν άπεργασίαν τών όψεων», Πολυέδρον, Πάτρα 1995 «Art Athina 3 '95», Αθήνα 1995 «Αντιγόνη. Περί τήν άπεργασίαν τών όψεων», Γκαλερί 3, Αθήνα 1995 Φεστιβάλ Άργους «Ζωγραφική και διαμόρφωση χώρου», Νεοκλασικό Κωνσταντόπουλου, Άργος 1996 Φεστιβάλ Άργους «Τρόπαια: Εικαστική πρόταση για τη διαμόρφωση της πλατείας και τών όψεων τών Στρατώνων Καποδίστρια», Στρατώνες Καποδίστρια, Άργος 1998 «Ζωγραφική για βιβλία», Γκαλερί Άστρα, Αθήνα 1999 «Art Athina 7 '99», Αθήνα 1999 «Μεγάλη Ελλάδα: ελληνικά μνημεία στην Κάτω Ιταλία και Σικελία», Τεχνόπολις, Γκάζι, Αθήνα 2004 «Ζωγραφική για βιβλία», Δημοτική Βιβλιοθήκη Caen, Γαλλία 2004 «Δώδεκα πίνακες», Αΐθουσα Τέχνης Αθηνών 2006 «Μαρτυρίες 1965-1976», Γκαλερί Άστρα, Αθήνα 2007 «Ρόδια και άλλα...», Γκαλερί Άστρα, Αθήνα

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1980 «16 Βιβλία - 16 Απόψεις», Γαλλικό Ίνστιτούτο Αθηνών 1986 «Ένδεκα ζωγράφοι», Γκαλερί Εΰμαρος, Αθήνα 1987 «Υλικά και τεχνική στη ζωγραφική», Γκαλερί Άποψη, Αθήνα 1987 «Ελληνικές θάλασσες», Γκαλερί 3, Αθήνα 1989 «Άγρα 1979-1989, δέκα χρόνια εκδόσεις», Γκαλερί Ίλεάνα Τούντα, Αθήνα 1989 «Μορφές και Τοπία», Φουαγιέ του Θεάτρου του Κολλεγίου Αθηνών 1990 Γκαλερί 3 1991 «Παραστατική ζωγραφική», Αΐθουσα Τέχνης Μοιραράκη, Κηφισιά 1991 «Διαδρομές σε έσωτερικό χώρο», Αΐθουσα Τέχνης Ηρακλείου, Ηράκλειο 1992 «Μάσκες - Very Special Arts», Αΐθουσα Τέχνης Αθηνών, Αθήνα 1992 «Ένεκεν τιμής», Γκαλερί Ώρα, Αθήνα 1995 «Η Άποκάλυψη του Ίωάννη, σύγχρονες εικαστικές προσεγγίσεις, Διεθνές Κέντρον Εικαστικών Τεχνών «Άεσαν», Πάμος / Αθήνα 1995 «Τά φέρνει ό άνεμος τά παίρνει τó κύμα», Γκαλερί Φανουράκης, Αθήνα 1997 «Δέκα σύγχρονοι παραστατικοί ζωγράφοι άπό τη Συλλογή της Πινακοθήκης Κουβουτσάκη», Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης 1997 «Ό,τι λάμπει είναι χρυσός», Γκαλερί Σελήνη, Κηφισιά 1999 «Έλληνες σκηνογράφοι ένδυματολόγοι και άρχαίο δράμα», Ύπουργείο Πολιτισμού, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Αθηνών 2001 Γκαλερί Άστρα, Αθήνα 2002 «Γενιά του '70 - Ζωγραφική: πρώτη άνάγνωση», Μουσείο Φρουσία, Αθήνα 2002 «All fashioned - Ζωγραφική στην Ελλάδα σήμερα», Εικαστικό Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης, Λάρισα, Μονή Λαζαριστών, Θεσσαλονίκη 2004 «Αντώνης Μπενάκης, 1873-1954», άφιέρωμα, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2005 «Λιμάνια του ελληνισμού», Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Θεσσαλονίκη 2006 «Ήταν κάποτε ή Πηνελόπη Δέλτα...», Κολλέγιο Αθηνών 2006 «Με τόν ρυθμό της ψυχής», άφιέρωμα στον Γ. Ίωάννου, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ

1993-4 Τοιχογραφίες σε ιδιωτική κατοικία στην Άρτα 1994 Τοιχογραφίες σε ιδιωτική κατοικία στην Κηφισιά 1995 Τοιχογραφίες σε ιδιωτική κατοικία στη Σύρο

ΣΚΗΝΙΚΑ

1991 Σοφοκλή «Αντιγόνη», Νέα Σκηνή, Αθήνα 1995 «Έσσεται ήμαρ...», όπερα του Γ. Κουμεντάκη, Φεστιβάλ Άργους, Άρχαίο Θέατρο Άργους 2005 Στρίντμπεργκ «Όνειρο», Έθνικό Θέατρο, Πειραματική Σκηνή, Αθήνα

ΒΙΒΛΙΑ

1986 Ζωγραφική 1982-1986, Άγρα, Αθήνα 1988 Εικονογραφίες, Άγρα, Αθήνα 1990 Λουόμενοι - Ζωγραφική, Άγρα, Αθήνα 1994 Αντιγόνη. Περί τήν άπεργασίαν τών όψεων, Άγρα, Αθήνα 1994 Πλίνιος ό Πρεσβύτερος, Περί τής Άρχαίας Έλληνικής Ζωγραφικής, 35ο Βιβλίο της Φυσικής Ίστορίας, μτφρ. Τ. Ρούσσοσ / Α. Βλ. Λεβίδης, Πρόλογος, Σημειώσεις, Έπιμέλεια Α. Βλ. Λεβίδης, Άγρα, Αθήνα 1998 Ζωγραφική για βιβλία, Άγρα, Αθήνα 2000 Μεγάλη Ελλάδα: ελληνικά μνημεία της Κάτω Ιταλίας και Σικελίας, Ήμερολόγιο του 2000, Έκδόσεις Όμίλου Ηρακλής, Αθήνα 2004 Άλέκος Βλ. Λεβίδης, Δώδεκα πίνακες, Άγρα, Αθήνα 2006 Άλέκος Βλ. Λεβίδης, Μαρτυρίες 1965-1976, Άστρα, Αθήνα

ΚΑΤΑ

1. Ζωγραφ...
σε χαρτό...
λικό σε χ...
2005. Ά...
βλίου. Π...
μοτικά π...
δέν τυπ...
γραφική...
χαρτί 8...
1990. Μ...
τραγωδί...
τρης Κυρ...
κε για τ...
φική μα...
13. Ζωγρ...
τι 14. Ζ...
Νοέμ. 19...
γάρου Μ...
Φρανθί...
Άκρυλικ...
των Κατ...
προγράμ...
μελάني σ...
μάτων Μ...
ρος, Περ...
βιβλίου...
φύλλο το...
μακέτα γ...
άκρυλικ...
βροχίν...
Έλληνικ...
του βιβλ...
χαρτόνι...
λικό σε χ...
ων και...
του βιβλ...
του βιβλ...
δια για τ...
τι 32. Σ...
πία σε χ...
1988. Μ...
λίνος ή...
19ο αιώ...
σκευιάς...
γραφική...
γωδία, Π...
Γαλανάκ...
λικό σε κ...
Άκρυλικ...
τη στιγμή...
για τήν...
άφισα γ...

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Άλεξης Πολίτης, *Έγχειρίδιο του νεοελληνιστή*, ΠΕΚ 2002. Άκρυλικό σε χαρτόνι
2. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου *Μουσικές της Θράκης*, Οί φίλοι της μουσικής, 1999. Άκρυλικό σε χαρτόνι
3. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Δημήτρης Πάλλας, *Όρθοδοξία και παράδοση*, ΠΕΚ 2005. Άκρυλικό σε χαρτόνι
4. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Φίλιππος Ήλιού, *Όστορίες ελληνικού βιβλίου*. ΠΕΚ 2005. Άκρυλικό σε χαρτόνι
5. Ζωγραφική μακέτα για τα εξώφυλλα του βιβλίου: Claude Fauriel, *Έλληνικά δημοτικά τραγούδια*, έπιμ. Άλεξης Πολίτης, 2 τόμοι, ΠΕΚ 1999. Αυγοτέμπερα σε πανί έπικολημένο σε ξύλο
6. Σχέδιο που δέν τυπώθηκε για το εξώφυλλο του βιβλίου: Άγγελος Τερζάκης, *Ό λυκόφως των ανθρώπων*. Μελάιι σε χαρτί
7. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Άγγελος Τερζάκης, *Ό λυκόφως των ανθρώπων*, Έστία 1989. Έμπερα σε χαρτί
8. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Άλέκος Λεβίδης, *Όουόμενοι-Ζωγραφική 1986-1990*, Άγρα 1990. Μονοτυπία
9. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: P. E. Easterling, *Όδηγός για την άρχαία ελληνική τραγωδία*, ΠΕΚ 1997. Τεχνική τοιχογραφίας al secco
10. Ζωγραφική μακέτα για την έικονογράφηση του βιβλίου: Δημήτρης Κυρτάτας, *Χόλος Γυναικών*, Άγρα 1999. Μελάιι και άκρυλικό σε χαρτόνι
11. Ζωγραφική μακέτα που δέν τυπώθηκε για το εξώφυλλο του βιβλίου: Δημήτρης Κυρτάτας, *Χόλος Γυναικών*, Άγρα 1999. Άκρυλικό σε χαρτόνι
12. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Paul Valéry, *Ό διάλογος για το δέντρο*, Άγρα 2007. Άκρυλικό και λάδι σε χαρτί
13. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Κατερίνα Ραζέλου, *Όelenda Carthago*, Άγρα 1993. Άκρυλικό σε χαρτί
14. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο προγράμματος του Μεγάρου Μουσικής, Κύκλος Βάγκνερ, Συναυλίες, Όκτ.-Νοέμ. 1992. Άκουαρέλα, μελάιι, άκρυλικό σε χαρτί
15. Τυπογραφικό δοκίμιο για το εξώφυλλο προγράμματος του Μεγάρου Μουσικής, Κύκλος Βάγκνερ, Συναυλίες, Όκτ.-Νοέμ. 1992
16. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Φρανθίσκο ντέ Μονκάδα, *Ό έκστρατεία των Καταλανών και Άραγωνέζων κατά Τούρκων και Έλλήνων*, Έστία 1984. Άκρυλικό σε χαρτόνι
17. Τυπογραφικό δοκίμιο για το εξώφυλλο του βιβλίου: Φρανθίσκο ντέ Μονκάδα, *Ό έκστρατεία των Καταλανών και Άραγωνέζων κατά Τούρκων και Έλλήνων*, Έστία 1984
18. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του προγράμματος της συναυλίας της Όρχήστρας των Χρωμάτων Μάνος Χατζιδάκις. *Όρία χρόνια μετά*. Άκουαρέλα, μολύβι, μελάιι σε χαρτί
19. Τυπογραφικό δοκίμιο για το εξώφυλλο του προγράμματος της συναυλίας της Όρχήστρας των Χρωμάτων Μάνος Χατζιδάκις. *Όρία χρόνια μετά*
20. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Πλίνιος ό Πρεσβύτερος, *Όρι άρχαίας ελληνικής ζωγραφικής*, Άγρα 1994. Άκρυλικό σε χαρτόνι
21. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Δημήτρης Κυρτάτας, *Χόλος Γυναικών*, Άγρα 1999. Άκρυλικό σε χαρτόνι
22. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Θανάσης Βαλτινός, *Όπλε βαθύ σχεδόν μαύρο*, Άγρα 1992. Μεικτή τεχνική σε χαρτόνι
23. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Άλέκος Λεβίδης, *Όντιγόνη. Όρι την άπεργασίαν των όψεων*, Άγρα 1995. Κολάζ και άκρυλικό σε χαρτόνι
24. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Θανάσης Βαλτινός, *Όά βρείτε τα όστα μου ύπό βροχήν*, Άγρα 1992. Άκρυλικό σε χαρτόνι
25. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Άννα Άγγελοπούλου, *Όλληνικά παραμύθια I: όι παραμυθοκόρες*, Έστία 2002. Άκρυλικό σε χαρτόνι
26. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Joseph Pitton de Tournefort, *Όταξίδι στην Κρήτη και τις νήσους του Άρχιπελάγους*, ΠΕΚ 2003. Άκρυλικό σε χαρτόνι
27. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Pascal Quignard, *Όράτσα στη Ρώμη*, Άγρα 2002. Άκρυλικό σε χαρτόνι
28. Ζωγραφικές μακέτες για το εξώφυλλο του βιβλίου: William Lazonick, *Ό όργάνωση των έπιχειρήσεων και ό μύθος της οίκονομίας της άγοράς*, ΠΕΚ 2001. Άκρυλικό σε χαρτόνι
29. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Μαρία Παπαδημητρίου, *Όίρήνη*, Άγρα 1998. Άκρυλικό σε χαρτόνι
30. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Antonio Tabucchi, *Όνειρα όνειρων*, Άγρα 1999. Μελάιι, άκουαρέλα, μολύβι και άκρυλικό σε χαρτί
31. Σχέδια για το εξώφυλλο του βιβλίου: Maurice de Guérin, *Ό Κένταυρος*, Άγρα 1990. Σχέδιο με μελάιι και μονοτυπία σε χαρτί
32. Σχέδια για το εξώφυλλο του βιβλίου: Maurice de Guérin, *Ό Κένταυρος*, Άγρα 1990. Σχέδιο με μελάιι και μονοτυπία σε χαρτί
33. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Άλέκος Λεβίδης, *Όίκονογραφίες 1980-1988*, Άγρα 1988. Μονοτυπία
34. Τυπογραφικά δοκίμια για το βιβλίο: Άλέκος Λεβίδης / Paul Valéry, *Όωγραφική 1982-1986 / Έύπαλίνος ή ό Άρχιτέκτων*
35. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Χρήστος Λούκος, *Όπεθαίνοντας στη Σύρο το 19ο αιώνα*, ΠΕΚ 2000. Άκρυλικό και άκουαρέλα σε χαρτόνι
36. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Παρασκευάς Ματάλας, *Όέθος και Όρθοδοξία. Όι περιπέτειες μιās σχέσης*, ΠΕΚ 2003. Κολάζ και άκρυλικό σε χαρτόνι
37. Ζωγραφική μακέτα που δέν τυπώθηκε για το εξώφυλλο του βιβλίου: P. E. Easterling, *Όδηγός για την άρχαία ελληνική τραγωδία*, ΠΕΚ 2007. Άκρυλικό σε χαρτί
38. Ζωγραφικός πίνακας άπ' όπου έχουν προκύψει τα εξώφυλλα των βιβλίων: Ρέα Γαλανάκη, *Όπλην Έύχαρις / Όά όρυκτά*, Άγρα 1994, Θανάσης Βαλτινός, *Ότερά μεκάτσας*, Άγρα 1992. Κολάζ και άκρυλικό σε κόντρα πλακέ
39. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Θανάσης Βαλτινός, *Όρθοκωστά*, Άγρα 1994. Άκρυλικό σε χαρτόνι
40. Ζωγραφική μακέτα για το εξώφυλλο του βιβλίου: Guido Cavalcanti και Dante Alighieri, *Ό πρώτη στιγμή: Όλωρεντία, τέλη 13ου αιώνα*, Γκαλερι Άστρα / Άντιύλη 2001. Άκρυλικό σε χαρτόνι
41. Ζωγραφική μακέτα για την άφίσα του ΜΙΕΤ με άφορμή τα 30 χρόνια της έκδοτικής του παρουσίας. Κολάζ και άκρυλικό σε χαρτόνι
42. Ό άφίσα για τα 30 χρόνια έκδοτικής παρουσίας του ΜΙΕΤ

Τὸ κεφάλαιο ἐστὶν ἀνεκδιόγουτο φρεσὶ καὶ
μαθησιακῶς καὶ νῦν ἐστὶν Colezidge καὶ τὸ πρῶτον
ὕψιστο —

Ἠρακλῆς οἴηται
Καθηγήτρια
γὰρ τὴν Τέχνην
Τὴν Τέχνην
ὅτι δὲ τὴν
Τὴν Τέχνην
τοῖς
Καὶ γὰρ
ἐστὶν

ἐκ τῶν ἑσῶν κέρει τῶν νῦν καὶ ἐξ ἰστικοῦ κέρει τῶν δεξιά: Στρατὶς 1^η → εἰς τὴν
Τεχνολογίαν, Πέφρως (οἴηται κέρει James Dix), Στρατὶς 2^η → Colezidge, Ἑσπαστικὸν κέρει
τῶν κέρει τῶν κέρει καὶ τῶν κέρει τῶν κέρει, Στρατὶς 3^η → φρεσὶ (ὅτι δὲ τὴν Τέχνην),
κέρει τῶν κέρει τῶν κέρει καὶ τῶν κέρει τῶν κέρει, Πη
κέρει τῶν κέρει τῶν κέρει (ἐξ ἰστικοῦ!), Πινάκων, Λογικῶν, Γέωγραφίας

«Ἀγαπῶ τὰ β...

Τὰ λίγα πού ξέρω
ἔμαθαν πῶς νά «

Νεότερος ἀνη
καλὸ εἶναι ἡ ζωγρ

Κουβαλάω πά
δια. Γίνονται κι αὐ

Ἔνα τέτοιο στ
σίαν τῶν ὄψεων.

Ἐξώφυλλα ἀφ

μὲ τὸ κολάζ, τὸ φ
μπλέκουν μὲ γράμ
τυπίες. Ἄργότερα

Μετὰ τὴ μεταπ

πιὸ σταθερὴ συνε

συνεργασία μὲ τὸ

πραγματοποιήθη

Τελικὰ μία ἀπ

νητες Πολιτεῖες»

μετεῖχα στὴν ἔκθε

πούλου καὶ ἡ Βεα

τογραφίες καὶ σχε

Περίπου δέκα

βλία τῆς Πηνελόπ

Τὸ 1993 σχεδ

ἴδια ἐποχὴ ἀρχισ

διάσει ἀρκετὰ ἀπ

ἐξώφυλλα, ἀφίσε

σικῆς). Τέλος, ἀπ

πού διαρκεῖ ἀκόμ

Οἱ γραφικὲς τ

εἶναι κακό. Ἦ μη

κορεσμό. Ἦ ἐπαν

στικοῦ ζωγραφικ

πὺ δὲ βίβλιν ἰαν Ἀπὸ δὲ γυμνασίῳ, δὲ
γὰ τὸν πύργον σου (!)
Εἰς γυμνασίον

Antonio Tabucchi, "Ὀνειρα δνειρίων" (ἀρ. κατ. 30)

← Αὐτὴν ἔχου
γιὰ νὰ παίξῃς

14,4
ΕΞΩΦΥΛΛΟ

→ Ἰτίνην, Μαλακόννη, Νικηφόρο, Ραφταγιάν (τὸ κτήριο σὺς)
Ἐτραυκτικὸ καὶ (ἴ), πορρατο ἰνδία (Πετροκίς
(κεφαλαί ἰαννα), κεφαλαί (κεφαλαί), τὸ (καὶ) τὸ
Κεφαλαί (κεφαλαί), Πηλοία (κεφαλαί) καὶ ἔρικται ἰαν
ἰαν

«Ἀγαπῶ τὰ βιβλία...»

Τὰ λίγα πού ξέρω τὰ ἴμαθα ἀπὸ βιβλία. Σ' αὐτὰ πρωτοαξίδεψα μέσα στὴ ζωγραφικὴ. Αὐτὰ ἀργότερα μ' ἔμαθαν πῶς νὰ «διαβάζω» σωστότερα τὴ ζωγραφικὴ, ἀκόμα καὶ πῶς ν' ἀνακατεύω τὰ χρώματα.

Νεότερος ἀνησυχοῦσα πῶς ἡ ζωγραφικὴ μου φιλολογίζει, μέχρι πού πολὺ ἀργότερα κατάλαβα πόσο καλὸ εἶναι ἡ ζωγραφικὴ νὰ σκέφτεται καὶ λίγο.

Κουβαλάω πάντα μαζί μου σημειωματάρια καὶ χαίρομαι νὰ τὰ βλέπω νὰ γεμίζουν γράμματα καὶ σχέδια. Γίνονται κι αὐτὰ σιγὰ σιγὰ βιβλία. Εἶναι οἱ προσωπικὲς μου ἐκδόσεις.

Ἔνα τέτοιο σημειωματάριο ἐξέδωσα αὐτοῦσιο στὴν «Ἄγρα». Εἶναι τὸ Ἔπιγονή — περὶ τὴν ἀπεργασίαν τῶν ὄψεων.

Ἐξώφυλλα ἄρχισα νὰ φτιάχνω, νωρίς, στὴ διάρκεια τῆς δικτατορίας στοῦ ἐξωτερικό. Πειραματίστηκα μὲ τὸ κολάζ, τὸ φωτογραφικὸ ντοκουμέντο καὶ τὴ γραφιστικὴ ἐφαρμογὴ του. Μ' ἄρεσαν οἱ εἰκόνες πού μπλέκουν μὲ γράμματα τοῦ τυπογραφείου ἢ χειρόγραφα. Δούλεψα ἔτσι τότε πολλὲς μαυρόασπρες μονοτυπίες. Ἀργότερα περιορίστηκα σὲ πιὸ «ζωγραφικούς» τρόπους.

Μετὰ τὴ μεταπολίτευση τὸ '74 ἔκανα μερικὰ ἐξώφυλλα γιὰ τὶς ἐκδόσεις «Θεμέλιο». Ἀκολούθησε μιὰ πιὸ σταθερὴ συνεργασία μὲ τὶς ἐκδόσεις «Κέδρος» καὶ τὶς ἐκδόσεις «Ράππα». Στὰ τέλη τοῦ '70 εἶχα μιὰ συνεργασία μὲ τὸν Στρατὴ Τσίρκα γιὰ τὰ ἐξώφυλλα τῆς νέας ἐκδοσης τῆς *Τριλογίας* του, πού ὅμως δὲν πραγματοποιήθηκε.

Τελικὰ μιὰ ἀπὸ ἐκεῖνες τὶς μακέτες ἔγινε ἐξώφυλλο στοῦ βιβλίου τῆς Χρύσας Προκοπάκη *Οἱ «Ἀκυβέρνητες Πολιτεῖες» τοῦ Στρατῆ Τσίρκα καὶ ἡ κριτικὴ, 1960-1966*, ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις «Κέδρος». Τὸ 1980 συμμετεῖχα στὴν ἔκθεση «16 Βιβλία, 16 Ἀπόψεις» πού ὀργάνωσαν στοῦ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο ἡ Ἑλένη Βαροπούλου καὶ ἡ Βεατρίκη Σπηλιάδη. Ἐξέθεσα τὴ μακέτα ἐνὸς «εἰκαστικοῦ ἡμερολογίου» πού μὲ κολάζ, φωτογραφίες καὶ σχέδια, κάλυπτε νοηματικὰ τὴν περίοδο 1967-74.

Περίπου δέκα χρόνια μετὰ οἱ ἐκδόσεις «Ἔστια» μοῦ παρήγγειλαν μιὰ νέα σειρά ἐξωφύλλων γιὰ τὰ βιβλία τῆς Πηνελόπης Δέλτα. Ἡ συνεργασία ἐπεκτάθηκε καὶ σὲ κάποια ἄλλα ἐξώφυλλα.

Τὸ 1993 σχεδίασα τὸ ἐξώφυλλο γιὰ τὰ *Μετάλλια* τῆς Κλαίρης Μισσοτάκη στὶς ἐκδόσεις «Ἰκαρος». Τὴν ἴδια ἐποχὴ ἄρχισα μιὰ συνεργασία μὲ τὶς «Πανεπιστημιακὲς Ἐκδόσεις Κρήτης» γιὰ τὶς ὁποῖες ἔχω σχεδιάσει ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ ἐξώφυλλα τῆς σειράς «Ἱστορία καὶ Κοινωνία». Τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχω σχεδιάσει ἐξώφυλλα, ἀφίσες καὶ ἔχω σελιδοποιήσει κάποιους τόμους-προγράμματα γιὰ τὸν ΟΜΜΑ (Μέγαρο Μουσικῆς). Τέλος, ἀπὸ τὸ 1985 ἔχει ἀρχίσει μιὰ σταθερὴ καὶ πρόσφορη συνεργασία μὲ τὶς ἐκδόσεις «Ἄγρα» πού διαρκεῖ ἀκόμη.

Οἱ γραφικὲς τέχνες δὲ μ' ἐνδιαφέρουν πιά. Πάρα πολλοὶ καὶ καλοὶ ἀσχολοῦνται μ' αὐτές. Τὸ πνεῦμα εἶναι κακό. Ἡ μηχανικὴ ἢ ψηφιακὴ εἰκόνα καὶ ἡ τάση γιὰ εὐκόλο ἐντυπωσιασμό ἔχουν ὀδηγήσει σ' ἕναν κορεσμό. Ἡ ἐπανάσταση στὶς γραφικὲς τέχνες πού πραγματοποιήθηκε κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ μοντερνιστικοῦ ζωγραφικοῦ κινήματος τῶν πρώτων δεκαετιῶν τοῦ αἵωνα, κακοφόρμισε. Ἔχει μετατραπῆ σὲ κύριο τροφὸς τῆς εὐτέλειας τῶν ΜΜΕ. Ὅταν μοῦ ζητοῦν ἐξώφυλλα, προσπαθῶ ν' ἀντιδράσω στοῦ γενικότερο κλίμα μὲ τὸν μόνον τρόπο πού γνωρίζω. Τὰ ζωγραφίζω.

Ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἡ τυπογραφία ἐνὸς βιβλίου εἶναι ἀξεχώριστες ἀπὸ τὴν ἀξία τοῦ περιεχομένου του. Καλλιεργοῦν καὶ εὐφραίνουν ὅσο καὶ τὸ κείμενο. Ὅσοι θεωροῦν «πολυτέλεια» τὴν καλῶς ἐννοούμενη αἰσθητικὴ φροντίδα στοῦ βιβλίου, ἀπλῶς κάνουν κακὰ βιβλία, ἀδικοῦν καὶ τραυματίζουν τὰ κείμενα.

Ὅταν ἐτοιμάζω τὴ μακέτα ἐνὸς ἐξωφύλλου, ἀπλώνω μπροστά μου ὄλο του τὸ ἀνάπτυγμα: μπρός, πίσω, αὐτιά, καὶ τὸ ζωγραφίζω σὰν μιὰ ἐνιαία ἐπιφάνεια. Ἡ ἐννοια μπροστὰ καὶ πίσω εἶναι σχετικὴ, τὸ βιβλίο εἶναι ἕνα περιβλεπτο ἀντικείμενο. Ἀντιμετωπίζω τὸ ἐξώφυλλο σὰν ἕνα ζωγραφισμένο ποικάμισο πού ντύνει τὸ βιβλίο. Ὅταν ντυνόμαστε δὲν ἀφήνομε τὴν πλάτη καὶ τὰ ὀπίσθια γυμνά. Συνήθως δὲν βάζω γράμματα, ἀρνοῦμαι νὰ σκεφτῶ σὰν γραφίστας. Φροντίζω βέβαια νὰ φτιάξω τὴν εἰκόνα μὲ τρόπο ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ τὰ δεχτεῖ. Μ' ἄρεσει νὰ ἐκπλήσσομαι μὲ τὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυπωμένου ἐξωφύλλου.

Γιὰ τὴν ἀκρίβεια ἢ «ἐκπληξη» αὐτὴ εἶναι κατὰ κανόνα εὐχάριστη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού ἄρχισε ἡ συνεργασία μου μὲ τὴν «Ἄγρα» καὶ τὸν Σταῦρο Πετσόπουλο. Ὁ Πετσόπουλος εἶναι ἕνας ἐκδότης μὲ ἀποψη γιὰ τὸ τί ἐκδίδει καὶ βαθιὰ γνώση καὶ εὐαισθησία γιὰ τὸ πῶς τὸ ἐκδίδει. Ὅταν μοῦ προτείνει κάποιο βι-

βλίο τὸ κάνει γιὰ
τάει πολὺ χῶρο γ
δὲν παραπονιέτα
νει τὸν διαχωρισ
ἀναπαραγωγὴ κα
συμπεριφέροντα
λίγματος. Ἀποφε
τρόπο τὰ γράμμα
Ἔχω συγκεν
ἀνοίξω ἕνα πιὸ
φτιάξω, κάποια τ
Ἄλλωστε κα

Αὐτὰ ἀργότερα μ' ἄ χρώματα.

ρα κατάλαβα πόσο

γράμματα καὶ σχέ-

– *περὶ τὴν ἀπεργα-*

τό. Πειραματίστηκα

σαν οἱ εἰκόνες ποὺ

αυρόασπρες μονο-

». Ἀκολούθησε μιὰ

λη τοῦ '70 εἶχα μιὰ

του, ποὺ ὅμως δὲν

τάκη Οἱ «Ἀκυβέρ-

ος». Τὸ 1980 συμ-

ίτο ἡ Ἑλένη Βαρο-

ποὺ μὲ κολάζ, φω-

ωφύλλων γιὰ τὰ βι-

εις «Ἰκαρος». Τὴν

ὶς ὅποιες ἔχω σχε-

όνια ἔχω σχεδιάσει

ΜΑ (Μέγαρο Μου-

ἐκδόσεις «Ἄγρα»

αὐτές. Τὸ πνεῦμα

ὄδηγήσει σ' ἕναν

σκιὰ τοῦ μοντερνι-

μετατραπεῖ σὲ κύ-

ντιδράσω στὸ γενι-

περιεχομένου του.

καλῶς ἔννοούμενη

τὰ κείμενα.

πυγμα: μπρός, πί-

εἶναι σχετική, τὸ βι-

οισμένο πουκάμισο

ί. Συνήθως δὲν βιά-

όνα μὲ τρόπο ὥστε

μένου ἐξωφύλλου.

ποὺ ἄρχισε ἡ συ-

ας ἐκδότης μὲ ἀπο-

ροτείνει κάποιο βι-

βλίο τὸ κάνει γιατί πιστεύει ὅτι μοῦ ταιριάζει καὶ ὅτι εἰδικὰ ἐγὼ μπορῶ νὰ κάνω κάτι μ' αὐτό. Δὲ μοῦ ζη-
τάει πολὺ χῶρο γιὰ νὰ φαίνονται μεγάλα τὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων, δὲν γκρινιάζει γιὰ τὴν τετραχρωμία,
δὲν παραπονιέται ποὺ ζωγραφίζω σὲ σκληρὰ χαρτόνια κι εἶναι ἀναγκασμένος νὰ τὰ φωτογραφίσει πρὶν κά-
νει τὸν διαχωρισμὸ τῶν χρωμάτων, δὲν τὸν νοιάζει γιὰ τὰ ἴδια τὰ χρώματα ποὺ συχνὰ εἶναι δύσκολα στὴν
ἀναπαραγωγή καὶ τὸ κυριότερο τυπώνει σὲ χαρτιὰ ὄχι γυαλιστερὰ ἀλλὰ μάτ, ἀδρά, ποὺ ρουφοῦν τὸ χρῶμα,
συμπεριφέρονται σὰν τὶς ἐπιφάνειες ποὺ ζωγραφίζουμε καὶ ὄχι σὰν ἀπωθητικὰ γυαλιστερὰ χαρτιὰ περιτυ-
λίγματος. Ἄποφεύγει τὴν πλαστικοποίηση καὶ ξέρεي νὰ τοποθετῆ διακριτικὰ καὶ μὲ τὸν καλύτερο δυνατὸ
τρόπο τὰ γράμματα πάνω στὸ ἐξώφυλλο.

Ἔχω συγκεντρώσει τὰ ἐξώφυλλα σὲ μιὰν ἔκθεση ὄχι γιὰ νὰ κλείσω ἕνα κεφάλαιο ἀλλὰ ἴσως γιὰ ν'
ἀνοιξῶ ἕνα πιὸ σοβαρὸ στὴν ἐνασχόλησή μου μὲ τὸ βιβλίο. Εἶναι κάποια βιβλία δικά μου ποὺ θέλω νὰ
φτιάξω, κάποια ποιητικὰ κείμενα ποὺ θὰ ἤθελα νὰ εἰκονογραφήσω.

Ἄλλωστε καὶ στὴ ζωγραφικὴ μου πολὺ συχνὰ ἔχω τὴν ἐντύπωση ὅτι «εἰκονογραφῶ» κείμενα.

ΑΛΕΚΟΣ ΒΛ. ΛΕΒΙΔΗΣ

Ἄπο τὸ βιβλίο *Ζωγραφικὴ γιὰ βιβλία, 1974-1998*, Ἄγρα 1998

ἀρ. κατ. 9

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Διονύσης Καψάλης, Ὀλγα Δροσινού, Ἰωάννα Μαντζαβίνου

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Μαρία Ἀλεξίου – Ἐργαστήριο Συντήρησης Χάρτινου Ὑλικοῦ ΜΙΕΤ

Δημήτρης Τσαλαματὰς

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΕΣ

Graphicon

ΠΛΑΙΣΙΑ

Νίκος Σδράλης

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΕΞΙΓΚΛΑΣ

Μίλτος Τσάφας

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΡΓΩΝ

Ὀρφεὺς Βεῖνόγλου Α.Ε.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Μαργαρίτα Κρεμμυδᾶ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΤΥΠΩΝ

Graphicon – Α. & Ν. Κυριακίδης & Σία Ο.Ε.

28 ΜΑΡΤΙΟΥ – 17 ΜΑΪΟΥ 2008

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΜΙΕΤ / ΑΜΕΡΙΚΗΣ 13, ΑΘΗΝΑ

www.miet.gr